

**Petrvs Cnaphevs Sev Fvlo In Thoma VVegetino,
Lutherano Theopaschita Redivivvs**

**Gretser, Jacob
Ingolstadii, 1609**

§. 2. Origo Trisagij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65394](#)

* FVLLO REDIVIVVS.

habeatur eo loco nota copulationis, tum quod in duas
bus praecedentibus denominationibus, inter nomen
sanctitatis & peculiarem denominationem; DEVS &
FORTIS, non interseratur huiusmodi connexionis par-
ticula: sed, sine intermedia copula dicatur; SANCTVS
DEVS, SANCTVS FORTIS.

§. 2. Origo Trisagij.

Hanc tradit Damascenus lib. 4. cap. 10. Narrantij, qui
Ecclesiasticam historiam literarum monumentis pro-
diderunt, cum plebs Constantinopolitana ob minas
quasdam Proclo Archiepiscopatam obtinente, diuini-
tus intentatas, supplex Deo preces adhiberet, puerum
quendam e plebe in sublimè raptum fuisse, atque ange-
lis quibusdam magistris ter sanctum hunc hymnum di-
dicisse, sanctus Deus, sanctus fortis, sanctus immorta-
lis, miserere nobis. Cumq; ad se rediisset, atq; id, quod
didicerat, retulisset, multitudinem vniuersam hunc
hymnum cecinisse, atque hoc pacto impendens peri-
culum conqueuisse. Quin in sancto, & magno, ac vni-
uersali VI. illo Concilio, quod Chalcedone coactum
est, ita cantatus fuisse hic hymnus traditur. Sic enim in-
ter huiusc S. Concilij acta refertur.

Fusus hac ex antiquorum monumentis tradit Nicepho-
rus lib. 14. cap. 46. qui, post quam explicarat, quantas stra-
ges terremotus ille paſsim ediderit: subiungit sequentia. By-
zantini in maximum coniecti metum, à ruinis ædifi-
ciorum sibi timentes, muros reliquerunt, & extra ur-
bem in Campo; qui dicitur, morati sunt vnâ cum Imp.
Theodosio, & Patriarcha Proclo continuis precibus
incumbentes, Deumque, ut propicius eis esset, & ab
immi-

Imminentि calamitate orbem liberaret, obtestantes.
Et cum aliquando, motu eo grassante, terra veluti flu-
tuans cōcuteretur, & homines per metum eam ex fun-
damentis ipsis extirpatum iri vererentur, & omnes Li-
taniis, & supplicationibus dediti collacrymarent, & ex
profundo, intimoq̄ue animo misericordiam diuinam
implorarent: tum, miraculum, pr̄ter opinionem om-
nium, quod sensum, & mentem omnem excedat, sub-
secutum est. Subitò namq̄ue è medio, spectantibus om-
nibus, diuina quadam vi, puer in aërem sublimis ad cæ-
lestē vsque tractum, ita vt iam non appareret, subla-
tus, diuinam vocem, quā Angelis Deum laudibus fer-
re mos est, audiuit: eaq̄ue voce percepta, rursum priore
puer per aërem via reuersus descendit: & Episcopo Pro-
clo, ipsique Imperatori, & multitudini omni supplica-
tionibus operam danti, Deumq̄ue hymnis celebranti,
ab Angelis canentibus se verba hæc audisse, renuncia-
uit; SANCTVS DEVS, SANCTVS FORTIS,
SANCTVS IMMORTALIS, MISERERE NO-
BIS. Quæ, vbi Proclus intellexit, statim ad eum modum
populum psallere iussit: & terræmotus statim etiam
constitit, omninoq̄ue conqueuit. Imperator verò
Theodosius, & in fœminis admiratione omnium di-
gna Pulcheria, tanto miraculo perculti, constitutione
imperiali, confestim, vt per orbem omnem hymnus
diuinus iste concineretur, decreuerunt. Et ex eo tem-
pore, Ecclesia Christi eum acceptum, non quolibet tā-
tum die usurpat, sed etiam, vt simpliciter dicam, cuius-
libet carminis, & laudis Dei initio ante omnia pleno o-
re præmittit. Puer verborum eorum mysterium execu-
tus, statim vita defunctus est, & in magna Ecclesia, quæ
Pacis nomen obtinet, conditus.

Acciderunt miranda hæc secundum chronologiam Baro-
niij Anno Christi CCCCXLVI. Theodosij junioris Anno
XXXIX. quamvis Cedrenus & Paulus Diaconus ad Annū
XXX. Imperij Theodosij referant: alij ad Annū XXXVII.
Idem traditur in Menologio Græcorum 25. die Septembri,
quo die Græci Anniversariam memoriam agunt orbis ab hoc
terramotu liberati & pueri in sublimis oblati, & Trisagij
calomissi. Idem plurimi alij Græcorum & Latinorum scri-
ptum reliquerunt. Quamvis quorundam narratio indicare
videtur, Trisagium fuisse hoc terramotu vetustiore, & pue-
rum è sublimi reducem non ipsum Trisagium attulisse, sed
tantum monuisse; nec aneretur cum impia illa Theopaschi-
tarum appendice; Qui crucifixus es pro nobis, ut posse
liquebit, quando nonnullorum verba verbatim exscri-
bus.

§. 3. Sensus Trisagij

S A N C T V S D E V S , refertur ad Patrem. S A N C T V S
F O R T I S ad filium. S A N C T V S I M M O R T A L I S ,
ad Spiritum sanctum, ut explicat Damascenus in libro de Tri-
sagio, contra Anastasium Abbatem Monasterij S. Euthymij,
qui Trisagium ad solum filium referebat magno Damasceni
gemitu, qui sub finem libri ista: Rogetur illustris pater no-
ster ac Dominus, Abbas Anastasius, p[re]i Monasterij, di-
uini Patris nostri Euthymij Antistes, ut eiusmodi con-
tentio[n]i finem imponat, ac nobiscum diuino afflato
correptorum patrum vestigiis hærens; S A N C T V S D E -
V S ac Pater, dicat; S A N C T V S F O R T I S , Filius Dei
incarnatus, & carne, nostræ salutis cauſsa, cruci affixus:
S A N C T V S I M M O R T A L I S , Spiritus sanctus, vnuſ
Dominus Sabaoth, miserere nobis.

Idem